

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

د شتمنیو د ثبتولو او سپینولو په اړه قوانین او موجوده کړنې د اساسی قانون سره په ټکر کې دي

اساسی قانون د چارواکو د شتمنیو د ثبت او سپینولو په اړه په ۱۵۴ ماده کې صراحت لري، پداسی حال کې چې د اداری فساد پر وړاندې د مبارزې د اوسنی قانون ۱۲ ماده، د اساسی قانون د پلي کیدو ساحه د «کله چې اړتیا وي» د قید په ایښودلو محدودوي، چې د افغانستان د اساسی قانون سره په ټکر، او ناڅرگنده ده. د اساسی قانون سره د ټکر سربیره نوموړی ماده د واکمنی اداری لپاره د مادی د تفسیر او پلي کولو په چارو کې د ناوړې ه گتې اخیستنې موکه برابروي. د اداری فساد پر وړاندې د مبارزې د قانون نوی تیاره شوی مسوده کې چې ولسي جرگې ته د تصویب لپاره لیردول شوی دا نیمگړتیا په پام کې نیول شوې.

۷.۵ سپارښتنه: ولسی جرگه باید د اداری فساد پر وړاندې د مبارزې د قانون د ۱۳ مادی (پخوانی ۱۲) چې دمگړی ولسي جرگې ته د تصویب لپاره لیرل شویده، او د چارواکو د شتمنیو د ثبتولو او سپینولو په اړه د افغانستان د اساسی قانون د ۱۵۴ مادی د ورته والي څخه ځان ډاډه کړي.

۷.۵ بنچمارک: د اداری فساد پر وړاندې د مبارزې تصویب شوی قانون د چارواکو د شتمنیو د ثبتولو او سپینولو په اړه محدودیتونه په ځان کې نه رانغاړي.

د تمی وړ پایلي: د چارواکو د شتمنیو د ثبتولو او سپینولو په پروسه کې د روڼتیا زیاتوالی او په افغانستان کې د شتمنیو د ثبتولو او سپینولو د نظام غښتلتیا.

د هغو دولتي چارواکو لپاره چې د شتمنیو د ثبتولو او تصدیقولو څخه ډډه کوي، جزا په پام کې نده نیول شوی

د ولس مشر د ۱۳۸۸/۱۲/۲۷ نیټې ۲۱ کڼه فرمان د عدلیې وزارت پدی اړ کړی چې د هغو چارواکو لپاره چې د خپلو شتمنیو د ثبت او سپینولو څخه ډډه کوي، او یا ناسم مالومات وړاندې کوي، جزا وضع کړي.

۷.۲ سپارښتنه: د عدلیې وزارت د اداری فساد پر وړاندې د څار د سترې اداری سره په همغږی باید د اداری فساد پر وړاندې د مبارزې او جزا قوانین بیا وگوري، او د هغو چارواکو لپاره چې د شتمنیو د ثبتولو او سپینولو څخه ډډه کوي او یا ناسم مالومات وړاندې کوي، د اداری تأدیب)

**Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee**

رسمی اخطار، جریمه، درتبی تنزیل، د کار څخه شپړل) او مجازاتو په اړه د اړینو بدلونونو سپارښتنه وکړی.

۷.۲ بنچمارک: نوموړی بدلونونه تر ۲ شپږو میاشتو د وزیرانو شورا ته وړاندې کېږي. د تمې وړ پایلې: په هغو چارواکو چې د شتمنیو د ثبوتولو او سپینولو اړوند قوانین په پام کې نه نیسي د فشار زیاتوالی، او د ملگرو ملتونو د اداري فساد پر وړاندې د مبارزې د تړون سره د ښې همغږۍ رامنځ ته کیدل.

د اداری فساد پر وړاندې د څار د ستړی اداری د شتمنیو د ثبت او سپینولو د ریاست د وړتیا وده

د اداری فساد پر وړاندې د څار ستره اداره پدې توانیدلی چې د اساسی قانون او اداری فساد پر وړاندې د مبارزې د قانون په پام کې نیولو سره د یو شمیر چارواکو شتمنی ثبت کړی، ولی نه په کلنۍ ډول څه ډول چې د قانون غوښتنه ده. ددی سربیره د اداری فساد پر وړاندې د څار ستره اداره پدې کې پاتې راغلي چې د نوموړو چارواکو شتمنی سپینې کړی، او د شتمنیو د غیرقانوني زیاتوالي قضیې لوی څارنوالۍ ته وروپيژنی. بله ستونزه د اداری فساد پر وړاندې د څار د ستړی اداری د شتمنیو د ثبت او سپینولو د ریاست ښکته وړتیا ده چې ډیری وخت د غیرمسلكي او کم تعلیمه کارکونکو د شتون څخه سرټکوي.

۷.۷ سپارښتنه: د اداری فساد پر وړاندې د څار ستره اداره باید د وړتیا په پام کې نیولو او پرانیستې سیالې د لاری، روزل شوی او تجربه لرونکي کارکونکي په دندو وگمارئ، او اوسني او نوي گمارل شوي کارکونکي باید د وړتیا د ودې په موخه روزنیزو پروگرامونو ته وروپيژنی.

۷.۷ بنچمارک: د شتمنیو د ثبوتولو او سپینولو د ریاست کاری وړتیا بهتره شوی او روزنیز پروگرامونه تر شپږو راتلونکو میاشتو پیل شوی.

د تمې وړ پایلې: د اداري فساد پر وړاندې د څار ستره اداره به د دی وړتیا ولری چې د چارواکو د شتمنیو د ثبت او سپینولو پروسه د قانون د غوښتنو سره سمه ترسره کړی.